

[Poul Møller.]

markedsområder er i færd med. Som led i den vesteuropæiske økonomikreds har Danmark fået sin andel i den almindelige højkonjunktur. Det ville imidlertid være ganske forkert, om vi indstillede os på, at denne meget gunstige konjunktur bliver varig. Vi ved, at den i sig indeholder kimen til sin egen undergang. Den store beskæftigelse, den store efterspørgsel, de betydelige investeringer og det store forbrug, som overalt præger den vesteuropæiske økonomi, omsætter sig i en stigende import uden garanti for tilsvarende eksportstigning.

Endnu kan vi ikke bedømme, om Danmark befinder sig i en periode med varig valutatilbagegang. Handelsstatistikken for marts viste nogen bedring i forhold til februar, og det er klart, at toldlovgivningen ansporede til øget import i månederne op til 1. marts, ligesom det er oplagt, at der er nogen tilbageholdenhed hos dem, der hjemtager varer fra de syv, i månederne marts, april, maj og juni. Man vil naturligvis ikke frivilligt aflevere mere til toldvæsenet end nødvendigt. Til gengæld er der selvfølgelig ikke den tilsvarende tilbageholdenhed hos importørerne fra de seks — de har jo ikke noget at se hen til den 1. juli. Disse forhold har medført, at importen fra Vesttyskland i årets 3 første måneder er steget fra 462 mill. kr. i tilsvarende måneder i fjor til 742 mill. kr. i år eller med 75 pct., medens den tilsvarende stigning i importen fra Storbritannien for det samme tidsrum kun har været på 49 mill. kr., nemlig fra 566 mill. kr. til 615 mill. kr. eller med 8-9 pct. Udførslen til Vesttyskland er kun steget med 2 mill. kr. i tre måneders periode, medens den til Storbritannien er vokset med 58 mill. kr.

Jeg skal ikke gøre mere ud af disse tal; de viser imidlertid, at vi har fået en meget skæv handelsbalance med Vesttyskland, og at dette land nu er den største eksportør til det danske marked. Jeg synes, det må være et dansk argument og i dansk interesse at fremhæve det også ved denne debat. Den dansk-vesttyske landbrugsaftale er så vigtig for os alle, at vi må pege på, at vi nu hjemtager flere varer fra Vesttyskland end fra noget andet område, og at Vesttyskland må have

umiddelbar handelspolitisk interesse i også at kunne bevare det danske marked.

Vi må forbi den bølgegang i handelssamkvem, som umiddelbart er skabt ved omlægningen af vor handelspolitik og ved toldnedsættelserne pr. 1. juli, før vi kan tage et endeligt bestik af valutastillingen. Og vi må også være opmærksomme på, at i det omfang fremmed valuta er blevet anvendt til lagerforøgelse, er der ingen skade sket, ligesom den meget store maskinimport må anses for en økonomisk fordel — og i hvert fald en direkte konsekvens af den igangværende rationalisering. Erhvervslivet skal jo ruste sig. Der er derfor ingen grund til ængstelse, fordi maskinimporten er steget fra 181 mill. kr. til 292 mill. kr. i årets 3 første måneder, eller fordi importen af uædle metaller er steget fra 249 mill. kr. til 330 mill. kr. Men det anstrenger selvfølgelig likviditeten, beholdningen af de fremmede betalingsmidler, og det kan give grund til ængstelse i forbindelse med det meget kraftige efterspørgselspres, der er skabt herhjemme.

Jeg har set, at den højtærede handelsminister på provinsbankernes møde i søndags udtalte — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Regeringen har søgt at begrænse den indenlandske efterspørgsel, således at den ikke har krævet priser og omkostninger sat i vejret“.

Det tør siges at være en dristig og måske også for dristig udtalelse her i forsommeren 1960, og den står da også meget dårligt til nationalbankdirektørens advarsel ved samme lejlighed.

Regeringen bærer efter vort skøn et meget stort ansvar for den løbskkørsel, der for tiden er ved at finde sted. Vi ved alle, at arnestedet for den ophedede atmosfære, vi befinder os i, er byggeriet — som så mange gange før. Det er daværende boligminister Bundvads kritikløse uddeling af statslån til boligbyggeriet ... (*Minister Viggo Starcke*: Hvad behager?) ... statslån til boligbyggeri, hvis den højtærede minister uden portefølje ikke har hørt efter! Det var noget af det, den højtærede minister uden portefølje skulle have undgået, hvis han skulle have udrettet noget som minister uden portefølje; men det lykkedes det altså ikke for den højtærede minister at få